ASETUKSET

KOMISSION ASETUS (EU) 2015/703,

annettu 30 päivänä huhtikuuta 2015,

yhteentoimivuuteen ja tiedonvaihtoon liittyviä sääntöjä koskevan verkkosäännön vahvistamisesta

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

EUROOPAN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen,

ottaa huomioon maakaasunsiirtoverkkoihin pääsyä koskevista edellytyksistä ja asetuksen (EY) N:o 1775/2005 kumoamisesta 13 päivänä heinäkuuta 2009 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 715/2009 ([1]) ja erityisesti sen 6 artiklan 11 kohdan,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Asetuksessa (EY) N:o 715/2009 määritellään useita tehtäviä kaasun siirtoverkonhaltijoiden eurooppalaiselle verkostolle, jäljempänä 'Kaasu-ENTSO', sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EY) N:o 713/2009 ([2]) perustetulle energia-alan sääntelyviranomaisten yhteistyövirastolle, jäljempänä 'yhteistyövirasto'. Näihin tehtäviin kuuluu sellaisten yleiseurooppalaisten verkkosääntöjen laatiminen asetuksen (EY) N:o 715/2009 8 artiklan 6 kohdassa tarkoitetuilla aloilla, joita kaikkien kaasun siirtoverkonhaltijoiden on sovellettava.

(2) Jotta voitaisiin edistää ja helpottaa tehokasta kaasukauppaa ja kaasunsiirtoa kaikissa kaasunsiirtojärjestelmissä unionin alueella ja siten yhdentää sisämarkkinoita, olisi vahvistettava asetuksen (EY) N:o 715/2009 8 artiklan 6 kohdan e ja d alakohdassa tarkoitettu yhteentoimivuuteen ja tiedonvaihtoon liittyviä sääntöjä koskeva verkkosääntö Kaasu-ENTSOn laatiman ja yhteistyöviraston suosittaman luonnoksen pohjalta asetuksen (EY) N:o 715/2009 6 artiklassa säädettyä menettelyä noudattaen.

(3) Yhdenmukaisuuden puute tekniikan, toiminnan ja viestinnän aloilla voi luoda esteitä vapaalle kaasunsiirrolle unionissa ja haitata siten markkinoiden yhdentymistä. Yhteentoimivuuteen ja tiedonvaihtoon liittyvien unionin sääntöjen olisi mahdollistettava tarpeellinen yhdenmukaistaminen näillä aloilla, mikä johtaisi tosiasialliseen markkinoiden yhdentymiseen. Tämän toteuttamiseksi sekä vierekkäisten siirtoverkonhaltijoiden kaupallisen ja toiminnallisen yhteistyön helpottamiseksi tässä asetuksessa olisi käsiteltävä yhteenliittämissopimuksia, yksikköjä, kaasun laatua, hajustamista ja tiedonvaihtoa. Asetuksessa olisi vahvistettava säännöt ja menettelyt, joiden avulla saavutetaan asianmukainen yhdenmukaistamisen taso kaasukaupan ja kaasun siirron tehostamiseksi kaikissa unionin kaasunsiirtojärjestelmissä.

(4) Vierekkäisten siirtoverkonhaltijoiden olisi lisättävä keskinäistä avoimuuttaan ja yhteistyötään tapauksissa, joissa kaasun laadussa ja hajustamiskäytännöissä esiintyvät erot jommallakummalla puolella yhteenliitäntäpistettä voivat luoda esteen kaasumarkkinoiden yhdentymiselle. Tässä asetuksessa säädetyt velvoitteet ja erityisesti kaasun laatua ja hajustamista koskevat velvoitteet eivät rajoita jäsenvaltioiden toimivaltaa.

(5) Tässä asetuksessa kaasun laadusta annettujen säännösten olisi tarjottava tehokkaita ratkaisuja rajoittamatta kuitenkaan korkean lämpöarvon kaasua koskevan yleiseurooppalaisen standardin hyväksymistä; CEN laati parhaillaan kyseistä standardia standardointiprosessin mukaisesti toimeksiannon M/400 nojalla.

(6) Jäljempänä 13, 17 ja 18 artiklassa vahvistetuilla yhteentoimivuussäännöillä pyritään varmistamaan asetuksen (EY) N:o 715/2009 8 artiklan 7 kohdassa säädetty markkinoiden yhdentyminen, ja niitä sovelletaan laajemmin kuin pelkästään yhteenliitäntäpisteisiin.

([1]) EUVL L 211, 14.8.2009, s. 36.

([2]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 713/2009, annettu 13 päivänä heinäkuuta 2009, energia-alan sääntelyviranomaisten yhteistyöviraston perustamisesta (EUVL L 211, 14.8.2009, s. 1).

(7) Tämän asetuksen 13 artikla ei vaikuta yksiköihin tai referenssiolosuhteisiin, joita jäsenvaltiot käyttävät soveltaessaan Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2009/142/EY ([1]) 1 artiklan 2 kohtaa. Asianomaiset osapuolet voivat käyttää liitteessä olevaa muuntotaulukkoa standardin EN ISO 13443 ”Maakaasu. Referenssiolosuhteet” mukaisesti.

(8) Tämän asetuksen V luvun säännöksillä olisi varmistettava asianmukainen tiedonvaihdon yhdenmukaistamistaso, jolla tuetaan eurooppalaisten kaasun sisämarkkinoiden toteuttamista ja toimintaa, toimitusvarmuutta sekä asianmukaista ja varmaa tietojen saantia ja helpotetaan rajat ylittäviä siirtotoimintoja.

(9) Tässä asetuksessa säädetyt toimenpiteet ovat Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2009/73/EY ([2]) 51 artiklan mukaisesti perustetun komitean lausunnon mukaiset.

(10) Kaasu-ENTSOn olisi asetuksen (EY) N:o 715/2009 8 artiklan 8 ja 9 kohdan mukaisesti seurattava ja analysoitava tämän asetuksen täytäntöönpanoa sekä raportoitava havainnoistaan yhteistyövirastolle, jotta yhteistyövirasto voisi hoitaa asetuksen (EY) N:o 715/2009 9 artiklan 1 kohdan mukaiset tehtävänsä,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN ASETUKSEN:

I LUKU

YLEISET SÄÄNNÖKSET

1 artikla

Kohde ja soveltamisala

1. Tässä asetuksessa vahvistetaan verkkosääntö, jossa annetaan yhteentoimivuutta ja tiedonvaihtoa koskevat säännöt sekä kaasusiirtojärjestelmien toimintaa koskevat yhdenmukaistetut säännöt.

2. Tätä asetusta sovelletaan yhteenliitäntäpisteisiin. Sen 13 artiklaa sovelletaan tietojen julkaisemisen osalta asetuksen (EY) N:o 715/2009 liitteessä I olevassa 3.2 kohdassa määriteltyihin olennaisiin verkon kohtiin. Tämän asetuksen 17 artiklaa sovelletaan yhteenliitäntäpisteiden lisäksi muihin siirtoverkon kohtiin, joissa kaasun laatua mitataan. Sen 18 artiklaa sovelletaan siirtojärjestelmiin. Asetusta voidaan soveltaa myös kolmansiin maihin yhteydessä oleviin otto- ja syöttökohtiin, jos kansalliset viranomaiset niin päättävät.

3. Tätä asetusta ei sovelleta jäsenvaltioiden välisiin yhteenliitäntäpisteisiin niin kauan kuin johonkin kyseisistä jäsenvaltioista sovelletaan direktiivin 2009/73/EY 49 artiklan mukaista poikkeusta, ellei asianomaisten jäsenvaltioiden välillä toisin sovita.

2 artikla

Määritelmät

Tässä asetuksessa sovelletaan asetuksen (EY) N:o 715/2009 2 artiklan, komission asetuksen (EU) N:o 984/2013 ([3]) 3 artiklan, komission asetuksen (EU) N:o 312/2014 ([4]) 3 artiklan sekä direktiivin 2009/73/EY 2 artiklan määritelmiä. Lisäksi tässä asetuksessa tarkoitetaan

a) ’poikkeuksellisella tapahtumalla’ odottamatonta tapahtumaa, joka ei ole kohtuullisin toimin hallittavissa tai estettävissä ja joka voi aiheuttaa rajalliseksi ajaksi kapasiteetin vähennyksiä vaikuttaen siten kaasun määrään tai laatuun tietyssä yhteenliitäntäpisteessä, mistä voi koitua seurauksia siirtoverkonhaltijoiden välisissä sekä siirtoverkonhaltijan ja verkonkäyttäjien välisissä vuorovaikutuksissa;

b) ’käynnistävällä siirtoverkonhaltijalla’ siirtoverkonhaltijaa, joka käynnistää täsmäytysprosessin lähettämällä tarvittavat tiedot täsmäyttävälle siirtoverkonhaltijalle;

([1]) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/142/EY, annettu 30 päivänä marraskuuta 2009, kaasumaisia polttoaineita käyttävistä laitteista (EUVL L 330, 16.12.2009, s. 10).
([2]) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/73/EY, annettu 13 päivänä heinäkuuta 2009, maakaasun sisämarkkinoita koskevista yhteisistä säännöistä (EUVL L 211, 14.8.2009, s. 94).
([3]) Komission asetus (EU) N:o 984/2013, annettu 14 päivänä lokakuuta 2013, kaasunsiirtojärjestelmien kapasiteetinjakomekanismien verkkosäännön vahvistamisesta ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 715/2009 täydentämisestä (EUVL L 273, 15.10.2013, s. 5).
([4]) Komission asetus (EU) N:o 312/2014, annettu 26 päivänä maaliskuuta 2014, kaasunsiirtoverkkojen tasehallintaa koskevan verkkosäännön vahvistamisesta (EUVL L 91, 27.3.2014, s. 15.)

c) 'pienempää määrää koskevalla säännöllä' sitä, että vahvistettu määrä on kahdesta käsitellystä määrästä pienempi määrä, jos käsitellyt määrät yhteenliitäntäpisteen kummallakin puolella poikkeavat toisistaan;

d) 'täsmäytysprosessilla' prosessia, jossa verrataan ja mukautetaan käsiteltyjä kaasumääriä verkonkäyttäjiä varten tietyn yhteenliitäntäpisteen kummallakin puolella, minkä tuloksena saadaan vahvistetut määrät verkonkäyttäjille;

e) 'täsmäyttävällä siirtoverkonhaltijalla' siirtoverkonhaltijaa, joka suorittaa täsmäytysprosessin ja lähettää sen tuloksen käynnistävälle siirtoverkonhaltijalle;

f) 'mitatulla määrällä' kaasumäärää, joka on siirtoverkonhaltijan mittauslaitteiden mukaan fyysisesti virrannut yhteenliitäntäpisteen kautta ajanjaksoa kohden;

g) 'toiminnallisella tasehallintatilillä' vierekkäisten siirtoverkonhaltijoiden tiliä, jota käytetään yhteenliitäntäpisteessä esiintyvien ohjauserojen hallintaan yhteenliitäntäpisteen verkonkäyttäjien kaasutilinpidon yksinkertaistamiseksi;

h) 'käsitellyllä määrällä' käynnistävän siirtoverkonhaltijan ja täsmäyttävän siirtoverkonhaltijan määrittämää määrää, jossa otetaan huomioon verkonkäyttäjän ilmoitus tai uudelleenilmoitus sekä asiaa koskevan siirtosopimuksen mukaiset sopimusmääräykset ja jota käytetään täsmäytysprosessin perustana;

i) 'ohjauserolla' siirtoverkonhaltijoiden kuljetettavaksi suunnitteleman kaasumäärän ja yhteenliitäntäpisteessä mitatun määrän välistä eroa.

II LUKU

YHTEENLIITTÄMISSOPIMUKSET

3 artikla

Yleiset säännökset

Vierekkäisten siirtoverkonhaltijoiden on varmistettava, että kutakin yhteenliitäntäpistettä koskeviin yhteenliittämissopimuksen määräyksiin kuuluvat ainakin seuraavat 6–12 artiklassa tarkemmin säädetyt ehdot ja edellytykset:

a) virtauksensäätöä koskevat säännöt;

b) kaasumäärien ja kaasun laadun mittausperiaatteet;

c) täsmäytysprosessia koskevat säännöt;

d) kaasumäärien jakoa koskevat säännöt;

e) viestintämenettelyt poikkeuksellisten tapahtumien yhteydessä;

f) yhteenliittämissopimuksista johtuvien riitojen ratkaiseminen;

g) yhteenliittämissopimuksen muuttamisprosessi.

4 artikla

Tiedonantovelvoite

1. Siirtoverkonhaltijoiden on yksilöitävä yhteenliittämissopimuksissa olevat tiedot, jotka vaikuttavat suoraan verkonkäyttäjiin, ja ilmoitettava niistä verkonkäyttäjille.

2. Ennen sellaisen yhteenliittämissopimuksen tekemistä tai muuttamista, joka sisältää 3 artiklan c, d ja e alakohdassa tarkoitetut säännöt, siirtoverkonhaltijoiden on pyydettävä verkonkäyttäjiä esittämään huomautuksensa kyseisten sääntöjen ehdotetusta tekstistä vähintään kaksi kuukautta ennen kyseisen sopimuksen tekemistä tai muuttamista. Siirtoverkonhaltijoiden on otettava verkonkäyttäjien huomautukset huomioon tehdessään tai muuttaessaan yhteenliittämissopimustaan.

3. Siirtoverkonhaltijoiden on ilmoitettava 3 artiklassa luetelluista yhteenliittämissopimusten pakollisista ehdoista tai niiden muutoksista kansalliselle sääntelyviranomaiselleen ja Kaasu-ENTSOlle kymmenen päivän kuluessa sopimuksen allekirjoittamisesta tai muuttamisesta, jos kyseinen sopimus tai muutos tehdään tämän asetuksen voimaantulon jälkeen. Siirtoverkonhaltijoiden on myös pyynnöstä ilmoitettava yhteenliittämissopimuksista kymmenen päivän kuluessa jäsenvaltion toimivaltaisille kansallisille viranomaisille.

5 artikla

Yhteenliittämissopimuksen malli

1. Kaasu-ENTSOn on viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2015 laadittava ja julkaistava luonnos yhteenliittämissopimuksen malliksi, joka sisältää 6–10 artiklassa säädetyt oletusarvoiset ehdot ja edellytykset.

2. Kansallinen sääntelyviranomainen voi antaa yhteistyövirastolle viimeistään 31 päivänä elokuuta 2015 lausunnon siitä, onko malli kansallisen lainsäädännön mukainen. Sen jälkeen yhteistyöviraston on ottaen asianmukaisesti huomioon kansallisten sääntelyviranomaisten lausunnot annettava lausuntonsa Kaasu-ENTSOn laatimasta mallista viimeistään 31 päivänä lokakuuta 2015. Otettuaan yhteistyöviraston antaman lausunnon huomioon Kaasu-ENTSOn on julkaistava lopullinen malli verkkosivustollaan viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2015.

3. Jos vierekkäiset siirtoverkonhaltijat eivät pääse 3 artiklan mukaisessa yhteenliittämissopimuksessaan yhteisymmärrykseen yhdestä tai useammasta 6–10 artiklassa säädetystä ehdosta ja edellytyksestä, niiden on tehtävä yhteenliittämissopimus Kaasu-ENTSOn laatiman mallin perusteella kaikista ehdoista, joista ne eivät ole päässeet yhteisymmärrykseen.

6 artikla

Virtauksensäätöä koskevat säännöt

1. Vierekkäisten siirtoverkonhaltijoiden on virtauksensäädön osalta

a) varmistettava sellaisten sääntöjen vahvistaminen, joilla helpotetaan säädettävissä olevaa, tarkkaa, ennustettavissa olevaa ja tehokasta kaasun virtausta yhteenliitäntäpisteen kautta;

b) varmistettava sellaisten sääntöjen vahvistaminen, jotka koskevat kaasuvirran ohjaamista yhteenliitäntäpisteen kautta ja joilla minimoidaan poikkeamat täsmäytysprosessin mukaisesta virrasta;

c) nimettävä siirtoverkonhaltija, joka vastaa kaasuvirran ohjaamisesta yhteenliitäntäpisteen kautta. Jos vierekkäiset siirtoverkonhaltijat eivät pääse sopimukseen tästä nimeämisestä, virtauksensäätölaitteita hoitavan siirtoverkonhaltijan on yhteistyössä toisen tai toisten siirtoverkonhaltijoiden kanssa vastattava kaasuvirran ohjaamisesta yhteenliitäntäpisteen kautta.

2. Vierekkäisten siirtoverkonhaltijoiden on kaasuvirran ohjaamista varten päätettävä kaasuvirran määrästä ja suunnasta jokaisessa yhteenliitäntäpisteessä ja kaasutoimituspäivän jokaisen tunnin osalta.

Edellä olevan 1 kohdan c alakohdan mukaisesti nimetyn siirtoverkonhaltijan on vastattava kaasuvirran ohjaamisesta yhteenliitäntäpisteen kautta edellyttäen, että kaikki vierekkäiset siirtoverkonhaltijat noudattavat painetta koskevia sopimusvelvoitteita

a) riittävän tarkasti, jotta ohjausero olisi minimaalinen; ja

b) riittävän vakaasti, jotta kaasunsiirtoverkkojen käyttö olisi tehokasta.

3. Vierekkäisten siirtoverkonhaltijoiden päättämissä kaasuvirran määrässä ja suunnassa on otettava huomioon

a) täsmäytysprosessin tulos;

b) toiminnallisen tasehallintatilin korjaus;

c) vierekkäisten siirtoverkonhaltijoiden väliset tehokkaat virtauksensäätöjärjestelyt, joiden tarkoituksena on muun muassa lisätä tai pienentää virtausta, säätää vähimmäisvirtausta, jakaa virtausta mahdollisessa virtuaalisessa yhteenliitäntäpisteessä ja/tai muuttaa virtauksen suuntaa tai toiminnallista kustannustehokkuutta;

d) järjestelyt, joilla hallitaan kaasun laatueroista johtuvia rajat ylittävän kaupan rajoituksia 15 artiklan mukaisesti ja/tai hajustamiskäytäntöjä 19 artiklan mukaisesti.

4. Siirtoverkonhaltija voi päättää muuttaa kaasumäärää tai kaasuvirran suuntaa tai kumpaankin, jos se on tarpeen

a) sellaisten yhteenliitäntäpisteeseen sovellettavien säännösten noudattamiseksi, jotka vahvistetaan jäsenvaltion tai unionin turvallisuuslainsäädännössä;

b) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 994/2010 ([1]) mukaisesti laadituissa hätäsuunnitelmissa ja ennaltaehkäisyä koskevissa suunnitelmissa asetettujen vaatimusten noudattamiseksi;

c) sellaiseen tapaukseen reagoimiseksi, jossa poikkeuksellinen tapahtuma vaikuttaa verkonhaltijan verkkoon.

([1]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 994/2010, annettu 20 päivänä lokakuuta 2010, toimista kaasunsaannin turvaamiseksi ja neuvoston direktiivin 2004/67/EY kumoamisesta (EUVL L 295, 12.11.2010, s. 1).

7 artikla

Kaasumäärän ja kaasun laadun mittausperiaatteet

1. Vierekkäisten siirtoverkonhaltijoiden on varmistettava tilavuuden, energian ja kaasun laadun mittausperiaatteiden osalta, että

a) yhteenliitäntäpisteessä sovellettavien mittausstandardien yksityiskohdat vahvistetaan;

b) mittauslaitteiden asennuksesta, käytöstä ja huollosta vastaava siirtoverkonhaltija yksilöidään. Kyseisen verkonhaltijan velvollisuutena on antaa kaikki yhteenliitäntäpisteen kaasuvirtoja koskevat mittaustiedot toisen tai toisten vierekkäisten siirtoverkonhaltijoiden saataville oikea-aikaisesti ja määräajoin.

2. Yhteenliitäntäpisteessä suoritettavassa mittauslaitteiden asennuksessa, käytössä ja huollossa on otettava huomioon kansallisessa lainsäädännössä vierekkäisille siirtoverkonhaltijoille asetetut tekniset vaatimukset.

3. Vierekkäisten siirtoverkonhaltijoiden on sovittava mittausperiaatteista, joihin on kuuluttava ainakin seuraavat:

a) kuvaus mittausasemasta, myös käytettävistä mittaus- ja analysointilaitteista sekä tiedot varalaitteista, joita voidaan käyttää häiriötilanteissa;

b) kaasun laatuparametrit, mitattava tilavuus ja energia, mittausalue ja suurin sallittu virhe tai epävarmuusmarginaali, jonka sisällä mittauslaitteiden on toimittava, mittaustiheys, käytettävät yksiköt, standardit, joiden mukaan mittaukset suoritetaan, sekä käytettävät muuntokertoimet;

c) menettelyt ja menetelmät, joita käytetään laskettaessa parametreja, joita ei mitata suoraan;

d) kuvaus menetelmästä, jolla lasketaan suurin sallittu virhe tai epävarmuus kuljetettua energiaa määritettäessä;

e) kuvaus tietojen validointiprosessista, jota käytetään mitattujen parametrien yhteydessä;

f) järjestelyt mittausten validointia ja laadunvarmistusta varten, mukaan luettuina tarkastus- ja mukautusmenettelyt, joista vierekkäisten siirtoverkonhaltijoiden on sovittava keskenään;

g) tapa, jolla mitattuja parametreja koskevat tiedot siirretään vierekkäisten siirtoverkonhaltijoiden keskuudessa, siirtotiheys ja sisältö mukaan luettuina;

h) signaaleja ja hälytyksiä koskeva erityisluettelo, jonka mittauslaitteita käyttävän yhden tai useamman vierekkäisen siirtoverkonhaltijan on toimitettava toiselle tai toisille vierekkäisille siirtoverkonhaltijoille;

i) menetelmä, jolla määritetään mittaukseen tehtävä korjaus ja mahdolliset myöhemmät menettelyt, jotka voivat olla tarpeen väliaikaisessa tilanteessa, jossa mittauslaitteiden todetaan antavan tai antaneen virheellisiä arvoja (liian suuria tai liian pieniä arvoja määritellyn epävarmuusvälin ulkopuolelta). Kyseisen siirtoverkonhaltijan on toteutettava tarvittavat toimenpiteet tilanteen korjaamiseksi;

j) säännöt, joita sovelletaan vierekkäisten siirtoverkonhaltijoiden välillä mittauslaitteiden toimintahäiriöissä;

k) vierekkäisiin siirtoverkonhaltijoihin sovellettavat säännöt, jotka koskevat seuraavia:

   i) mittauslaitteiston käyttömahdollisuus;

   ii) mittauslaitteiston lisätarkastukset;

   iii) mittauslaitteiston muuttaminen;

   iv) läsnäolo mittauslaitteiston kalibrointi- ja huoltotöiden aikana.

4. Jos vierekkäiset siirtoverkonhaltijat eivät noudata 1 ja 3 kohdassa säädettyjä velvoitteitaan,

a) siirtoverkonhaltijan, joka määrää mittauslaitteista, on vastattava kyseisten laitteiden asennuksesta, käytöstä ja huollosta sekä sellaisten tietojen oikea-aikaisesta toimittamisesta toiselle siirtoverkonhaltijalle, jotka koskevat kaasuvirtojen mittaamista yhteenliitäntäpisteessä;

b) sovelletaan eurooppalaista standardia EN 1776 ”Maakaasun mittausasemat. Toiminnalliset vaatimukset” asianomaisena ajankohtana sovellettavana versiona.

8 artikla

Täsmäytysprosessia koskevat säännöt

1. Vierekkäisten siirtoverkonhaltijoiden on täsmäytysprosessin osalta vahvistettava

a) täsmäytysprosessia koskevat yksityiskohtaiset säännöt ottaen tarvittaessa huomioon päivä- ja tuntikohtaiset ilmoitusjärjestelyt;

b) säännöt sellaisten merkityksellisten tietojen ilmoittamisesta ja käsittelystä vierekkäisten siirtoverkonhaltijoiden keskuudessa, joiden perusteella lasketaan käsitellyt kaasumäärät ja vahvistetut kaasumäärät verkonkäyttäjiä varten sekä kaasumäärä, jonka kuljetus yhteenliitäntäpisteen tai -pisteiden kautta on suunniteltava.

2. Ilmoitukset ja uudelleenilmoitukset käsitellään seuraavasti:

a) täsmäytyssäännön soveltamisen on johdettava siihen, että kullekin verkonkäyttäjäparille vahvistetut määrät ovat yhteenliitäntäpisteen kummallakin puolella samat, jos käsiteltyjä määriä ei mukauteta;

b) vierekkäiset siirtoverkonhaltijat voivat sopia pitävänsä voimassa tai panevansa täytäntöön toisen täsmäytyssäännön kuin pienempää määrää koskevan säännön, edellyttäen, että kyseinen toinen sääntö julkaistaan ja verkonkäyttäjiä pyydetään kommentoimaan ehdotettua täsmäytyssääntöä vähintään kahden kuukauden kuluessa täsmäytyssäännön julkaisemisesta;

c) vierekkäisten siirtoverkonhaltijoiden on määritettävä omat tehtävänsä täsmäytysprosessissa ilmoittamalla, toimivatko ne käynnistävänä vai täsmäyttävänä siirtoverkonhaltijana;

d) vierekkäisten siirtoverkonhaltijoiden on määritettävä täsmäytysprosessin aikataulu ilmoitus- tai uudelleenilmoituskierroksella ottaen huomioon, että koko täsmäytysprosessi saa kestää enintään kaksi tuntia ilmoitus- tai uudelleenilmoituskierroksen käynnistymisestä, sekä seuraavat seikat:

   i) tiedot, jotka vierekkäisten siirtoverkonhaltijoiden on vaihdettava keskenään voidakseen ilmoittaa verkonkäyttäjille niiden vahvistetut määrät ennen ilmoitus- tai uudelleenilmoituskierroksen päättymistä ja joiden on sisällettävä ainakin 4 kohdan b alakohdassa tarkoitetut tiedot;

   ii) edellä i alakohdassa määritellyn tiedonvaihtoprosessin on annettava vierekkäisille siirtoverkonhaltijoille mahdollisuus suorittaa kaikki laskenta- ja ilmoitusvaiheet tarkasti ja oikea-aikaisesti.

3. Käsitellessään yhteenliitäntäpistettä koskevia ilmoituksia vierekkäisten siirtoverkonhaltijoiden on varmistettava, että kaasuvirta yhteenliitäntäpisteen kummallakin puolella lasketaan yhdenmukaisesti ottaen huomioon mahdolliset väliaikaiset kapasiteetin vähennykset, jotka aiheutuvat jostakin 6 artiklan 4 kohdassa tarkoitetusta edellytyksestä yhteenliitäntäpisteen toisella tai kummallakin puolella.

4. Kunkin yhteenliittämissopimuksen määräyksissä, jotka koskevat täsmäytysprosessiin liittyvää tiedonvaihtoa, on vahvistettava

a) tiedonvaihdon käyttö täsmäytysprosessissa vierekkäisten siirtoverkonhaltijoiden välillä;

b) täsmäytysprosessiin liittyvään tiedonvaihtoon sisältyvät yhdenmukaistetut tiedot, joihin on kuuluttava ainakin seuraavat:

   i) yhteenliitäntäpisteen tunnistetiedot;

   ii) verkonkäyttäjän tunnistetiedot tai tarvittaessa kyseisen verkonkäyttäjän salkun tunnistetiedot;

   iii) sen osapuolen tunnistetiedot, joka toimittaa kaasua verkonkäyttäjälle tai vastaanottaa kaasua verkonkäyttäjältä, tai tarvittaessa kyseisen osapuolen salkun tunnistetiedot;

   iv) täsmäytettävän kaasuvirran alkamis- ja päättymisaika;

   v) kaasutoimituspäivä;

   vi) käsitellyt ja vahvistetut määrät;

   vii) kaasuvirran suunta.

5. Jolleivät vierekkäiset siirtoverkonhaltijat toisin sovi yhteenliittämissopimuksessaan, sovelletaan seuraavaa:

a) siirtoverkonhaltijoiden on käytettävä pienempää määrää koskevaa sääntöä. Pienempää määrää koskevan säännön oletusarvoista soveltamista voidaan rajoittaa vain siinä tapauksessa, että asetuksen (EY) N:o 715/2009 liitteessä I olevan 2.2.3 kohdan 1 alakohdan mukaiset ehdot täyttyvät ja säännön soveltaminen estäisi kiinteän kapasiteetin tarjonnan ylikuormituksen hallintamenettelyistä;

b) siirtoverkonhaltijan, joka määrää virtauksensäätölaitteista, on toimittava täsmäyttävänä siirtoverkonhaltijana;

c) siirtoverkonhaltijoiden on suoritettava täsmäytysprosessi seuraavien peräkkäisten vaiheiden mukaisesti:

i) käynnistävä siirtoverkonhaltija laskee ja lähettää käsitellyt kaasumäärät neljänkymmenenviiden minuutin kuluessa ilmoitus- tai uudelleenilmoituskierroksen alkamisesta;

ii) täsmäyttävä siirtoverkonhaltija laskee ja lähettää vahvistetut kaasumäärät yhdeksänkymmenen minuutin kuluessa ilmoitus- tai uudelleenilmoituskierroksen alkamisesta;

iii) vierekkäiset siirtoverkonhaltijat lähettävät vahvistetut kaasumäärät verkonkäyttäjille ja aikatauluttavat yhteenliitäntäpisteen kautta kulkevan kaasuvirran kahden tunnin kuluessa ilmoitus- tai uudelleenilmoituskierroksen alkamisesta. Näillä peräkkäisillä vaiheilla ei rajoiteta asetuksen (EU) N:o 984/2013 22 artiklassa ja tämän artiklan 2 kohdan d alakohdassa tarkoitetun, keskeytyksen aloittamisen vähimmäisaikaa koskevan säännön soveltamista.

9 artikla

Kaasumäärien jakoa koskevat säännöt

1. Vierekkäisten siirtoverkonhaltijoiden on vahvistettava kaasumäärien jakoa koskevat säännöt, joilla varmistetaan, että jaetut määrät ovat yhdenmukaiset yhteenliitäntäpisteen molemmilla puolilla.

2. Siirtoverkonhaltijoiden on käytettävä toiminnallista tasehallintatiliä, jollei yhteenliittämissopimuksessa toisin sovita. Siirtoverkonhaltijan, joka määrää mittauslaitteista, on laskettava toiminnallinen tasehallintatili validoiduilla määrillä uudelleen ja ilmoitettava tulos vierekkäiselle tai vierekkäisille siirtoverkonhaltijoille.

3. Käytettäessä toiminnallista tasehallintatiliä

a) ohjausero on jaettava vierekkäisten siirtoverkonhaltijoiden toiminnalliselle tasehallintatilille, ja kunkin vierekkäisen siirtoverkonhaltijan omille verkonkäyttäjilleen suorittamien määränjakojen on vastattava vahvistettuja määriä;

b) vierekkäisten siirtoverkonhaltijoiden toiminnallisen tasehallintatilin saldon on oltava mahdollisimman lähellä nollaa;

c) määritettäessä toiminnallisen tasehallintatilin rajoja on otettava huomioon kunkin yhteenliitäntäpisteen ja/tai yhteenliitettyjen siirtoverkkojen ominaispiirteet, erityisesti seuraavat:

i) yhteenliitäntäpisteen fyysiset erityispiirteet;

ii) kunkin siirtoverkon putkilinjavarastointikapasiteetti;

iii) kaikki tekniset kapasiteetit yhteenliitäntäpisteessä;

iv) kaasuvirran dynamiikka yhteenliitetyissä siirtoverkoissa.

Kun toiminnalliselle tasehallintatilille määritetyt rajat saavutetaan, vierekkäiset siirtoverkonhaltijat voivat sopia niiden väljentämisestä, jotta verkonkäyttäjille voidaan suorittaa niiden vahvistettuja määriä vastaavat määränjaot tai jotta niille voidaan muuten jakaa määrät, jotka ovat tietyssä suhteessa mitattuun määrään.

4. Vierekkäiset siirtoverkonhaltijat voivat sopia pitävänsä voimassa tai panevansa täytäntöön toisen määränjakosäännön kuin toiminnallisen tasehallintatilin edellyttäen, että kyseinen toinen sääntö julkaistaan ja verkonkäyttäjiä pyydetään kommentoimaan ehdotettua määränjakosääntöä vähintään kahden kuukauden kuluessa määränjakosäännön julkaisemisesta.

10 artikla

Viestintämenettelyt poikkeuksellisten tapahtumien yhteydessä

1. Vierekkäisten siirtoverkonhaltijoiden on varmistettava sellaisten viestintämenettelyjen käyttöönotto, joilla helpotetaan nopeaa ja samanaikaista viestintää poikkeuksellisten tapahtumien yhteydessä. Jollei toisin sovita, vierekkäisten siirtoverkonhaltijoiden välinen viestintä on hoidettava suullisesti englannin kielellä, minkä jälkeen on annettava kirjallinen vahvistus sähköisessä muodossa.

2. Siirtoverkonhaltijan, johon poikkeuksellinen tapahtuma vaikuttaa, on ainakin ilmoitettava verkonkäyttäjilleen tämän kohdan b ja c alakohdan osalta, voiko tapahtuma vaikuttaa niiden vahvistettuihin määrin, sekä vierekkäiselle tai vierekkäisille siirtoverkonhaltijoille tämän kohdan a ja c alakohdan osalta poikkeuksellisen tapahtuman esiintymisestä ja toimitettava kaikki tarvittavat tiedot

a) mahdollisesta vaikutuksesta sellaisen kaasun määriin ja laatuun, joka voidaan kuljettaa yhteenliitäntäpisteen kautta;

b) mahdollisesta vaikutuksesta kyseisessä yhteenliitäntäpisteessä tai -pisteissä toimivien verkonkäyttäjien vahvistettuihin määriin;

c) poikkeuksellisen tapahtuman odotettavissa olevasta ja tosiasiallisesta päättymisestä.

3. Tätä artiklaa sovelletaan rajoittamatta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1227/2011 ([1]) ja sen täytäntöönpanosäädösten säännösten soveltamista.

11 artikla

Yhteenliittämissopimuksista johtuvien riitojen ratkaiseminen

1. Vierekkäisten siirtoverkonhaltijoiden on pyrittävä ratkaisemaan yhteenliittämissopimuksesta johtuvat tai sen yhteydessä syntyvät riidat sovinnollisesti sekä määritettävä kyseisessä sopimuksessa riitojenratkaisumenettely sellaisia riitoja varten, joita ei kyetä ratkaisemaan sovinnollisesti.

Riitojenratkaisumenettelyssä on ilmoitettava ainakin

a) sovellettava laki ja

b) toimivaltainen tuomioistuin tai ehdot tai edellytykset, joilla voidaan nimittää asiantuntijoita joko institutionaalisen foorumin puitteissa tai tapauskohtaisesti, mihin voi sisältyä välimiesmenettely.

Jos riitojenratkaisumenettelynä on välimiesmenettely, sovelletaan yleissopimusta ulkomaisten välitystuomioiden tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta.

2. Jos riitojenratkaisumenettelystä ei päästä sopimukseen, sovelletaan neuvoston asetusta (EY) N:o 44/2001 ([2]) sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EY) N:o 593/2008 ([3]).

12 artikla

Muuttamisprosessi

1. Vierekkäisten siirtoverkonhaltijoiden on otettava käyttöön yhteenliittämissopimuksensa avoin ja yksityiskohtainen muuttamisprosessi, joka käynnistyy, kun yksi kyseistä siirtoverkonhaltijoista antaa asiasta kirjallisen ilmoituksen.

2. Jos vierekkäiset siirtoverkonhaltijat eivät pääse muuttamisprosessista sopimukseen, ne voivat käyttää 11 artiklan mukaisesti kehitettyjä riitojenratkaisumenettelyjä.

III LUKU

YKSIKÖT

13 artikla

Yhteiset yksiköt

1. Kunkin siirtoverkonhaltijan on käytettävä tässä artiklassa määriteltyjä yhteisiä yksikköjä kaikessa asetukseen (EY) N:o 715/2009 liittyvässä tiedonvaihdossa ja tietojen julkaisemisessa.

2. Siirtoverkonhaltijoiden on käytettävä parametreista paine, lämpötila, tilavuus, ylempi lämpöarvo, energia ja Wobben indeksi seuraavia yksiköitä:

a) paine: baari

b) lämpötila: °C (Celsius-aste)

([1]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1227/2011, annettu 25 päivänä lokakuuta 2011, energian tukkumarkkinoiden eheydestä ja tarkasteltavuudesta (EUVL L 326, 8.12.2011, s. 1).

([2]) Neuvoston asetus (EY) N:o 44/2001, annettu 22 päivänä joulukuuta 2000, tuomioistuimen toimivallasta sekä tuomioiden tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta siviili- ja kauppaoikeuden alalla (EYVL L 12, 16.1.2001, s. 1).

([3]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 593/2008, annettu 17 päivänä kesäkuuta 2008, sopimusvelvoitteisiin sovellettavasta laista (Rooma I) (EUVL L 177, 4.7.2008, s. 6).

c) tilavuus: m^3

d) ylempi lämpöarvo (GCV): kWh/m^3

e) energia: kWh (ylemmän lämpöarvon perusteella)

f) Wobben indeksi: kWh/m^3 (ylemmän lämpöarvon perusteella).

Siirtoverkonhaltijoiden on ilmoitettava paineen osalta, tarkoitetaanko sillä absoluuttista painetta (bar (a)) vai suhteellista painetta (bar (g)).

Tilavuuden osalta referenssiolosuhteet ovat 0 °C ja 1,01325 bar(a). Ylemmän lämpöarvon, energian ja Wobben indeksin osalta oletusarvoinen palamisen referenssilämpötila on 25 °C.

Ilmoittaessaan tilavuutta, ylempää lämpöarvoa, energiaa ja Wobben indeksiä koskevat tiedot siirtoverkonhaltijoiden on aina täsmennettävä, missä referenssiolosuhteissa kyseiset arvot on laskettu.

3. Tapauksissa, joissa jonkin jäsenvaltion siirtoverkot on liitetty ainoastaan yhden toisen jäsenvaltion siirtoverkkoihin, vierekkäiset siirtoverkonhaltijat ja osapuolet, joiden kanssa ne viestivät, voivat sopia jatkavansa kansallisten sääntelyviranomaistensa luvalla muiden referenssiolosuhteiden käyttöä asetukseen (EY) N:o 715/2009 liittyvässä tiedonvaihdossa.

14 artikla

Ylimääräiset yksiköt

Siirtoverkonhaltijat ja osapuolet, joiden kanssa ne viestivät asetuksen (EY) N:o 715/2009 yhteydessä, voivat sopia käyttävänsä yhteisten yksikköjen lisäksi ylimääräisiä yksiköitä tai referenssiolosuhteita tiedonvaihdossa tai tietojen julkaisemisessa. Tällaisessa tilanteessa referenssiolosuhteiden välinen muuntaminen on suoritettava kaasun todellisen koostumuksen perusteella. Jos kaasun koostumuksesta ei ole saatavissa tarpeellisia tietoja, käytettävien muuntokertoimien on oltava liitteen mukaiset ja niiden perustana on käytettävä standardia EN ISO 13443 "Maakaasu. Referenssiolosuhteet" asianomaisena ajankohtana sovellettavana versiona.

IV LUKU

KAASUN LAATU JA HAJUSTAMINEN

15 artikla

Kaasun laatueroista johtuvien rajat ylittävän kaupan rajoitusten hallinta

1. Siirtoverkonhaltijoiden on tehtävä toistensa kanssa yhteistyötä välttääkseen kaasun laatueroista johtuvat rajat ylittävän kaupan rajoitukset. Näihin siirtoverkonhaltijoiden tavanomaisissa toiminnoissaan käynnistämiin ja suorittamiin toimiin voivat kuulua muun muassa kaasun vaihtaminen ja sekoittaminen.

2. Jos asianomaiset siirtoverkonhaltijat eivät voi välttää kaasun laatueroista johtuvaa rajat ylittävän kaupan rajoitusta ja kansalliset sääntelyviranomaiset ovat tämän todenneet, kyseiset viranomaiset voivat vaatia siirtoverkonhaltijoita suorittamaan a–e alakohdassa tarkoitetut toimet kahdentoista kuukauden kuluessa seuraavien peräkkäisten vaiheiden mukaisesti:

a) yhteistyön tekeminen ja teknisesti toteuttamiskelpoisten vaihtoehtojen kehittäminen todetun rajoituksen poistamiseksi muuttamatta kaasun laatua koskevia eritelmiä, mihin voi sisältyä kaasuvirtasitoumuksia ja kaasun käsittelyä;

b) yhteisen kustannus-hyötyanalyysin suorittaminen teknisesti toteuttamiskelpoisista vaihtoehdoista, jotta voidaan määrittää taloudellisesti tehokkaat ratkaisut sekä eritellä kustannukset ja hyödyt asianomaisten osapuolten luokkien mukaan;

c) arvion laatiminen kunkin mahdollisen vaihtoehdon täytäntöönpanoajasta;

d) julkisen kuulemisen järjestäminen yksilöidyistä toteuttamiskelpoisista ratkaisuista ja kuulemisen tulosten huomioon ottaminen;

e) kustannus-hyötyanalyysiin ja julkisen kuulemisen tuloksiin perustuvan yhteisen ehdotuksen todetun rajoituksen poistamiseksi sekä sen täytäntöönpanoaikataulun toimittaminen kyseisten siirtoverkonhaltijoiden kansallisten sääntelyviranomaisten hyväksyttäviksi ja niiden antaminen tiedoksi kunkin asianomaisen jäsenvaltion muille toimivaltaisille kansallisille viranomaisille.

Jos asianomaiset siirtoverkonhaltijat eivät pysty sopimaan ratkaisusta, kunkin siirtoverkonhaltijan on viipymättä ilmoitettava asiasta kansalliselle sääntelyviranomaiselleen.

3. Ennen 2 kohdan e alakohdan mukaisen päätöksen tekoa kunkin kansallisen sääntelyviranomaisen on kuultava asianomaisten jäsenvaltioiden kansallisia sääntelyviranomaisia. Tehdessään päätöstään kunkin kansallisen sääntelyviranomaisen on otettava huomioon naapurijäsenvaltioiden kansallisten sääntelyviranomaisten lausunto, jotta saataisiin aikaan koordinoitu päätös, joka perustuu keskinäiseen sopimukseen.

16 artikla

Kaasun laadun lyhytaikaisseuranta – tietojen julkaiseminen

Siirtoverkonhaltijoiden on julkaistava verkkosivustollaan vähintään kerran tunnissa kaasutoimituspäivän aikana jokaisen yhteenliitäntäpisteen osalta kyseisten siirtoverkonhaltijoiden siirtoverkkoihin suoraan tulevan kaasun Wobben indeksi ja ylempi lämpöarvo kaikissa fyysisissä yhteenliitäntäpisteissä. Kaasu-ENTSOn on julkaistava asetuksen (EY) N:o 715/2009 liitteessä I olevan 3.1.1 kohdan 1 alakohdan h alakohdan mukaisesti perustetulla, keskitetysti koko unionin kattavalla yhdellä jakelualustallaan linkki siirtoverkonhaltijoiden verkkosivustoilla oleviin merkityksellisiin tietoihin.

17 artikla

Kaasun laatuvaihtelun lyhytaikaisseurantaa koskevien tietojen antaminen

1. Tätä artiklaa sovelletaan yhteenliitäntäpisteiden lisäksi muihin siirtoverkkojen kohtiin, joissa kaasun laatua mitataan.

2. Siirtoverkonhaltija voi valita, mikä tai mitkä seuraavista osapuolista saavat siltä tietoja kaasun laatuvaihtelusta:

a) siirtoverkonhaltijan verkkoon suoraan liitetyt loppuasiakkaat, joiden toimintaprosesseihin kaasun laadun muutokset vaikuttavat haitallisesti, tai sellaisen loppuasiakkaan puolesta toimiva verkonkäyttäjä, jonka toimintaprosesseihin kaasun laadun muutokset vaikuttavat, jos jäsenvaltion kansallisissa säännöissä ei säädetä siirtoverkonhaltijan ja sen verkkoon suoraan liitettyjen loppuasiakkaiden välisestä suorasta sopimussuhteesta;

b) siirtoverkonhaltijan verkkoon suoraan liitetyt jakeluverkonhaltijat, joiden verkkoon liitettyjen loppuasiakkaiden toimintaprosesseihin kaasun laadun muutokset vaikuttavat haitallisesti;

c) siirtoverkonhaltijan verkkoon suoraan liitetyt varastointilaitteiston haltijat, joiden toimintaprosesseihin kaasun laadun muutokset vaikuttavat haitallisesti.

3. Kunkin siirtoverkonhaltijan on

a) laadittava luettelo osapuolista, joilla on oikeus saada ohjeellisia tietoja kaasun laadusta, sekä pidettävä sitä yllä;

b) tehtävä edellä olevassa luettelossa mainittujen osapuolten kanssa yhteistyötä päättääkseen seuraavista seikoista:

   i) merkitykselliset tiedot, jotka on annettava kaasun laatuparametreista;

   ii) tietojen antamistiheys;

   iii) määräaika;

   iv) viestintätapa.

4. Edellä oleva 3 kohta ei velvoita siirtoverkonhaltijoita asentamaan ylimääräisiä mittauslaitteita tai ennusteita tuottavia laitteita, jollei kansallinen sääntelyviranomainen muuta vaadi. Tämän artiklan 3 kohdan b alakohdan i alakohdan mukaiset tiedot on ilmoitettava siirtoverkonhaltijalla tiettynä ajankohtana olevana parhaana arviona tietojen vastaanottajan sisäiseen käyttöön.

18 artikla

Kaasun laadun pitkäaikaisseuranta siirtojärjestelmissä

1. Kaasu-ENTSOn on julkaistava joka toinen vuosi raportti kaasun laadun pitkäaikaisseurannasta siirtojärjestelmissä, jotta voidaan tunnistaa kaasun laatuparametrien mahdolliset trendit ja vastaava mahdollinen vaihtelevuus seuraavien kymmenen vuoden aikana. Ensimmäinen kaasun laadun pitkäaikaisseurantaa käsittelevä raportti on julkaistava yhdessä vuoden 2017 kymmenvuotisen verkonkehittämissuunnitelman kanssa.

2. Raportin on perustuttava tietoihin, jotka kerätään Kaasu-ENTSOssa asetuksen (EY) N:o 715/2009 12 artiklan 1 kohdan mukaisesti harjoitettavan alueellisen yhteistyön puitteissa.

3. Kaasun laadun pitkäaikaisseurantaa käsittelevässä raportissa on käsiteltävä ainakin Wobben indeksiä ja ylempää lämpöarvoa. Raporttiin voidaan sisällyttää myös muita kaasun laatuparametreja sen jälkeen, kun asiasta on kuultu 8 kohdassa tarkoitettuja sidosryhmiä.

4. Kaasun laadun pitkäaikaisseurantaa käsittelevässä raportissa on yksilöitävä mahdolliset uudet kaasuntoimituslähteet kaasun laadun kannalta tarkasteluina.

5. Jotta voidaan määrittää kaasun laatuparametrien referenssiarvot kutakin raportissa käytettävää toimituslähdettä varten, on analysoitava edellisiä vuosia. Tällaiset tiedot voidaan korvata tiedoilla, jotka saadaan sidosryhmiltä 8 kohdassa tarkoitetun sidosryhmien osallistamisprosessin tuloksena.

6. Jokaisen käsitellyn parametrin ja jokaisen alueen analysoinnista on saatava tulokseksi väli, jolla parametri todennäköisesti kehittyy.

7. Kaasun laadun pitkäaikaisseurantaa käsittelevän raportin on oltava johdonmukainen ja yhtenevä unionin laajuisen kymmenvuotisen verkonkehittämissuunnitelman kanssa, jota Kaasu-ENTSO valmistelee samanaikaisesti.

8. Sidosryhmien kuulemisprosessia, jota käytetään unionin laajuisen kymmenvuotisen verkonkehittämissuunnitelman tarkoituksiin, on laajennettava siten, että kaasun laatu on yksi sen aiheista. Kyseisessä prosessissa sidosryhmiä pyydetään esittämään Kaasu-ENTSOlle näkemyksensä toimitettavan kaasun laatuparametrien kehittymisestä.

19 artikla

Hajustamiskäytäntöjen eroista johtuvien rajat ylittävän kaupan rajoitusten hallinta

1. Jos asianomaiset siirtoverkonhaltijat eivät voi välttää hajustamiskäytäntöjen eroista johtuvaa rajat ylittävän kaupan rajoitusta ja kansalliset viranomaiset ovat tämän todenneet, kyseiset viranomaiset voivat vaatia todetun rajoituksen poistamiseksi, että asianomaiset siirtoverkonhaltijat pääsevät asiasta kuuden kuukauden kuluessa sopimukseen, johon voi sisältyä vaihtoa ja kaasuvirtasitoumuksia. Asianomaisten vierekkäisten siirtoverkonhaltijoiden on toimitettava sopimus kansallisten viranomaistensa hyväksyttäväksi.

2. Jos asianomaiset siirtoverkonhaltijat eivät pääse asiasta keskinäiseen sopimukseen 1 kohdassa tarkoitetun kuuden kuukauden määräajan kuluessa tai jos kansalliset viranomaiset ovat yhtä mieltä siitä, että asianomaisten vierekkäisten siirtoverkonhaltijoiden ehdottama sopimus ei ole riittävän tehokas poistamaan rajoitusta, kyseisten siirtoverkonhaltijoiden on yhteistyössä kansallisten viranomaisten kanssa laadittava kahdentoista kuukauden kuluessa yksityiskohtainen suunnitelma, jossa esitetään kustannustehokkain menetelmä, jolla todettu rajoitus voidaan poistaa tietyssä rajat ylittävässä yhteenliitäntäpisteessä.

3. Täyttääkseen 2 kohdan mukaiset velvoitteensa asianomaisten siirtoverkonhaltijoiden on toteutettava seuraavat toimet seuraavien peräkkäisten vaiheiden mukaisesti:

a) niiden on kehitettävä vaihtoehtoja, joilla rajoitus voidaan poistaa, määrittämällä ja arvioimalla seuraavat seikat:

   i) siirtyminen rajat ylittävään fyysiseen hajustamattoman kaasun virtaukseen;

   ii) hajustetun kaasun mahdollinen fyysinen virtaaminen hajustamattomaan siirtoverkkoon tai sen osaan sekä yhteenliitettyihin alavirran järjestelmiin;

   iii) riittävä hajustamistaso rajat ylittävää fyysistä kaasun virtausta varten;

b) niiden on tehtävä yhdessä kustannus-hyötyanalyysi teknisesti toteuttamiskelpoisista vaihtoehdoista taloudellisesti tehokkaiden ratkaisujen määrittämiseksi. Analyysissä on

   i) otettava huomioon turvallisuustaso;

   ii) oltava arviot kuljetettavista kaasumääristä sekä tarkat tiedot tarvittavien infrastruktuuri-investointien kustannuksista;

   iii) eriteltävä kustannukset ja hyödyt asianomaisten osapuolten luokkien mukaan;

c) niiden on laadittava arvio kunkin mahdollisen vaihtoehdon täytäntöönpanoajasta;

d) niiden on järjestettävä julkinen kuuleminen ja otettava sen tulokset huomioon;

e) niiden on toimitettava toteuttamiskelpoiset ratkaisut, mukaan luettuina kustannusvastaavuusmekanismi ja täytäntöönpanon aikataulu, kansallisten viranomaisten hyväksyttäviksi.

Kun kansalliset viranomaiset ovat hyväksyneet ratkaisun, se on pantava täytäntöön e alakohdan mukaista aikataulua noudattaen.

4. Jos kansalliset viranomaiset eivät hyväksy mitään 3 kohdan e alakohdan mukaisesti toimitettua ratkaisua kuuden kuukauden kuluessa sen toimittamisesta tai jos asianomaiset siirtoverkonhaltijat eivät pysty ehdottamaan ratkaisua 2 kohdassa säädetyn kahdentoista kuukauden määräajan kuluessa, siirtyminen rajat ylittävään fyysiseen hajustamattoman kaasun virtaukseen on toteutettava kansallisten viranomaisten hyväksymässä määräajassa, joka saa olla enintään neljä vuotta. Kun siirtyminen hajustamattoman kaasun virtaukseen on toteutettu teknisesti kokonaan, siirtoverkonhaltijoiden on hyväksyttävä sellaiset jäljellä olevat asteittain alenevat hajustamistasot rajat ylittävissä virtauksissa, jotka eivät ole teknisesti vältettävissä.

V LUKU

TIEDONVAIHTO

20 artikla

Yleiset säännökset

1. Tässä luvussa ’vastapuolilla’ tarkoitetaan verkonkäyttäjiä, jotka toimivat aktiivisesti

a) yhteenliitäntäpisteissä; tai

b) sekä yhteenliitäntäpisteissä että virtuaalisilla kauppapaikoilla.

2. Asetuksen (EY) N:o 715/2009 liitteessä I olevassa 2.2 kohdassa, komission asetuksessa (EU) N:o 984/2013, komission asetuksessa (EU) N:o 312/2014, komission asetuksessa (EU) N:o 1227/2011 ja tässä asetuksessa säädetyt vaatimukset, jotka koskevat siirtoverkonhaltijoiden välistä sekä siirtoverkonhaltijoiden ja niiden vastapuolten välistä tiedonvaihtoa, on täytettävä 21 artiklassa säädetyillä yhteisillä tiedonvaihtoratkaisuilla.

21 artikla

Yhteiset tiedonvaihtoratkaisut

1. Edellä olevassa 20 artiklan 2 kohdassa säädettyjen tiedonvaihtovaatimusten mukaan voidaan soveltaa ja käyttää yhtä tai useampaa seuraavista tiedonvaihtotyypeistä:

a) dokumenttipohjainen tiedonvaihto: tiedot sisällytetään tiedostoon ja vaihdetaan automaattisesti tietojärjestelmien välillä;

b) integroitu tiedonvaihto: tiedot siirretään suoraan kahden sovelluksen välillä tietojärjestelmissä;

c) interaktiivinen tiedonvaihto: tiedot siirretään interaktiivisesti verkkosovelluksen avulla selaimen välityksellä.

2. Yhteisiin tiedonvaihtoratkaisuihin on kuuluttava protokolla, tietomuoto ja verkko. Kutakin 1 kohdassa mainittua tiedonvaihtotyyppiä varten käytetään seuraavia yhteisiä tiedonvaihtoratkaisuja:

a) Dokumenttipohjaisessa tiedonsiirrossa yhteisenä tiedonvaihtoratkaisuna on

   i) protokolla: AS4;

   ii) tietomuoto: Edig@s-XML tai vastaava tietomuoto, jolla varmistetaan sama yhteentoimivuuden taso. Kaasu-ENTSOn on julkaistava tällainen vastaava tietomuoto.

b) Integroidussa tiedonsiirrossa yhteisenä tiedonvaihtoratkaisuna on

   i) protokolla: HTTP/S-SOAP;

   ii) tietomuoto: Edig@s-XML tai vastaava tietomuoto, jolla varmistetaan sama yhteentoimivuuden taso. Kaasu-ENTSOn on julkaistava tällainen vastaava tietomuoto.

c) Interaktiivisessa tiedonsiirrossa yhteisenä tiedonvaihtoprotokollana on HTTP/S.

Kaikissa a–c alakohdassa säädetyissä tiedonvaihtotyypeissä verkkona on oltava internet.

3. Jos todetaan, että yhteisen tiedonvaihtoratkaisun muuttaminen voi olla tarpeellista, Kaasu-ENTSOn on omasta aloitteestaan tai yhteistyöviraston pyynnöstä arvioitava asianmukaisia teknisiä ratkaisuja ja laadittava kustannus-hyötyanalyysi mahdollisesti tarpeellisista muutoksista, mukaan luettuna selvitys syistä, joiden vuoksi tekniikkaa olisi kehitettävä. Kaasu-ENTSOn on järjestettävä kaikkien sidosryhmien julkinen kuuleminen, johon sisältyy arvioinnin ja ehdotusten tulosten esittely toteutetun kustannus-hyötyanalyysin perusteella.

Jos yhteisten tiedonvaihtoratkaisujen muuttamista pidetään tarpeellisena, Kaasu-ENTSOn on annettava yhteistyövirastolle asiaa koskeva ehdotus asetuksen (EY) N:o 715/2009 7 artiklassa säädetyn menettelyn mukaisesti.

22 artikla

Tiedonvaihtojärjestelmän turvallisuus ja käytettävyys

1. Kukin siirtoverkonhaltija ja kukin vastapuoli vastaavat sen varmistamisesta, että asianmukaiset turvallisuustoimenpiteet toteutetaan. Niiden on erityisesti

a) suojattava viestintäketju suojatun ja luotettavan viestinnän tarjoamiseksi, mukaan luettuina luottamuksellisuuden suojaaminen salauksella, eheyden ja aitouden varmistaminen lähettäjän allekirjoituksella ja kiistämättömyyden varmistaminen allekirjoitetulla vahvistuksella;

b) toteutettava asianmukaiset turvallisuustoimenpiteet estääkseen luvattoman pääsyn tietotekniseen infrastruktuuriinsa;

c) ilmoitettava viipymättä muille osapuolille, joiden kanssa ne viestivät, jokaisesta mahdollisesta tai toteutuneesta luvattomasta pääsystä omaan järjestelmäänsä.

2. Kunkin siirtoverkonhaltijan on vastattava oman järjestelmänsä käytettävyyden varmistamisesta ja

a) toteutettava asianmukaiset toimenpiteet, jotka ulottuvat internetpalveluntarjoajan (-tarjoajien) verkkoyhteyteen (-yhteyksiin) saakka, sen varmistamiseksi, ettei tiedonvaihtojärjestelmän käytettävyys esty yksittäisen toimintahäiriön vuoksi;

b) saatava asianmukaisia palveluja ja tukea internetpalveluntarjoajaltaan (-tarjoajiltaan);

c) pidettävä suunnitellusta tietotekniikan ylläpidosta johtuvat käyttökeskeytykset mahdollisimman lyhyinä ja ilmoitettava suunnitellusta käyttökeskeytyksestä vastapuolilleen ennakolta ja hyvissä ajoin.

23 artikla

Yhteisten tiedonvaihtoratkaisujen täytäntöönpano

1. Siirtoverkonhaltijoiden on 20 artiklan 2 kohdassa säädettyjen tiedonvaihtovaatimusten mukaan huolehdittava siitä, että kaikki 21 artiklassa määritellyt yhteiset tiedonvaihtoratkaisut ovat käytettävissä, sekä käytettävä niitä.

2. Jos siirtoverkonhaltijan ja asianomaisten vastapuolten väliset tiedonvaihtoratkaisut ovat käytössä tämän asetuksen voimaantulopäivänä ja jos olemassa olevat tiedonvaihtoratkaisut sopivat yhteen 22 artiklan sekä 20 artiklan 2 kohdan mukaisten tiedonvaihtovaatimusten kanssa, olemassa olevien tiedonvaihtoratkaisujen soveltamista voidaan jatkaa siirtoverkonhaltijan kansallisen sääntelyviranomaisen suostumuksella sen jälkeen, kun asiasta on kuultu verkonkäyttäjiä.

24 artikla

Yhteisten verkon toimintaan liittyvien välineiden kehittämisprosessi

1. Kaasu-ENTSOn on kehitettävä kutakin 20 artiklan 2 kohdan mukaista tiedonvaihtovaatimusta varten yhteinen verkon toimintaan liittyvä väline asetuksen (EY) N:o 715/2009 8 artiklan 3 kohdan a alakohdan mukaisesti ja julkaistava se verkkosivustollaan. Yhteisessä verkon toimintaan liittyvässä välineessä on määriteltävä kyseistä tietojenvaihtovaatimusta koskeva tiedonvaihtoratkaisu. Välineeseen voi sisältyä myös liiketoimintavaatimuksia sekä ohjeita versioiden hallinnasta ja täytäntöönpanosta.

2. Kaasu-ENTSOn on vahvistettava läpinäkyvä prosessi kaikkien yhteisten verkon toimintaan liittyvien välineiden kehittämistä varten. Sen on järjestettävä kuuleminen jokaisesta tällaisesta välineestä.

VI LUKU

LOPPUSÄÄNNÖKSET

25 artikla

Täytäntöönpanon seuranta

1. Kaasu-ENTSOn on viimeistään 30 päivänä syyskuuta 2016 seurattava ja analysoitava asetuksen (EY) N:o 715/2009 8 artiklan 8 ja 9 kohdassa säädettyjen seuranta- ja raportointivelvoitteidensa mukaisesti, miten siirtoverkonhaltijat ovat panneet tämän asetuksen II–V luvun täytäntöön, ja toimitettava yhteistyövirastolle kaikki tiedot, jotka kyseinen virasto tarvitsee noudattaakseen asetuksen (EY) N:o 715/2009 9 artiklan 1 kohdan mukaisia velvoitteitaan.

2. Siirtoverkonhaltijoiden on toimitettava Kaasu-ENTSOlle viimeistään 31 päivänä heinäkuuta 2016 kaikki tiedot, jotka Kaasu-ENTSO tarvitsee noudattaakseen 1 kohdan mukaisia velvoitteitaan.

26 artikla

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Sitä sovelletaan 1 päivästä toukokuuta 2016, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 5 artiklan soveltamista.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä 30 päivänä huhtikuuta 2015.

Komission puolesta

Puheenjohtaja

Jean-Claude JUNCKER

LIITE

Referenssiolosuhteiden väliset muuntokertoimet

Referenssilämpötila celsiusasteina (palaminen, tilavuus)	25/20–25/0	25/20–**15/15**	25/20–0/0	25/0–**15/15**	25/0–0/0	**15/15**–0/0
Tilavuusperusteinen todellinen ylempi lämpöarvo	1,0738	1,0185	1,0766	0,9486	1,0026	1,0570
Tilavuusperusteinen todellinen alempi lämpöarvo	1,0738	1,0176	1,0741	0,9477	1,0003	1,0555
Todellinen Wobben indeksi	1,0736	1,0185	1,0764	0,9487	1,0026	1,0569

Lähde: EN ISO 13443 ”Maakaasu. Referenssiolosuhteet”